

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/153/2020
Identifikačné číslo spisu: 3114208010
Dátum vydania rozhodnutia: 23.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:3114208010.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky spore žalobcu L. U.Á., bývajúceho v Z. Z., X. U. XXX, zastúpeného JUDr. Jozefom Polákom, advokátom v Dolnom Kubíne, Aleja Slobody 1890/50, proti žalovanému Urbárskej spoločnosti, pozemkové spoločenstvo Trenčianska Turná, so sídlom v Trenčianskej Turnej 29, zastúpenému advokátskou kanceláriou LAW FIRM s.r.o., so sídlom v Bratislave, Špitálska 10, IČO: 36 867 209, o určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 18 C 72/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 12. decembra 2019 sp. zn. 4 Co 126/2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 12. decembra 2019 sp. zn. 4 Co 126/2019 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí druhým rozsudkom z 15. mája 2019 č. k. 18 C 72/2014 - 324 I. určil, že uznesenie zhromaždenia Urbárskej spoločnosti, pozemkového spoločenstva Trenčianska Turná, konaného 12. januára 2014, je vo výroku uvedených bodoch 4., 5., 6., 7., 8., neplatné; II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol; III. žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 4 ods. 1, § 9 ods. 4, 5, § 14 ods. 4, § 15 ods. 1, 2 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách účinného v čase konania zhromaždenia (ďalej len „zákon č. 97/2013 Z.z.“) uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia neplatnosti celého uznesenia prijatého na zhromaždení vlastníkov spoločnej nehnuteľnosti 12. januára 2014 pozostávajúceho z viacerých čiastkových a samostatných rozhodnutí s tým, že súd prvej inštancie v každom bode uznesenia skúmal splnenie podmienok pre určenie neplatnosti toho ktorého bodu, pričom konštatoval, že neplatnosti rozhodnutia zhromaždenia sa môže domáhať len prehlasovaný člen spoločenstva. Vo svojom vyhovujúcom výroku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca bol jednak aktívne vecne legitimovaný na podanie takejto žaloby ako prehlasovaný člen spoločenstva a jednak uvedené uznesenia neboli prijaté zákonom stanovenou väčšinou hlasov členov spoločenstva a zákonom stanoveným spôsobom. Podľa názoru súdu prvej inštancie, ohľadne 4. bodu dotknutého uznesenia, ktorým sa ruší pôvodné pozemkové spoločenstvo bez právnej subjektivity, na zrušenie spoločenstva nestačí, aby hlasovala nadpolovičná väčšina všetkých členov, pretože títo

spolu nemusia dosiahnuť nadpolovičnú väčšinu všetkých hlasov - nie každý člen má totiž rovnaký počet hlasov - počet hlasov každého člena sa odvíja od podielu tohto člena na spoločnej nehnuteľnosti. Nakoľko v spore nebolo z notárskej zápisnice preukázané, aký počet hlasov bol udelený za zrušenie pôvodného spoločenstva, súd prvej inštancie uzavrel, že uznesenie o zrušení pôvodného spoločenstva nebolo prijaté zákonom stanovenou väčšinou hlasov a z toho dôvodu je neplatné. Ako ďalej súd prvej inštancie ohľadne bodu 5. uznesenia týkajúceho sa rozhodnutia o založení spoločenstva a schválení zmluvy o pozemkovom spoločenstve a stanov uviedol, v spore bolo preukázané, že zmluva o pozemkovom spoločenstve, ktorá bola predmetom schvaľovania, sa dotýka v nej uvedených nehnuteľností s cieľom ich spoločného obhospodarovania (§ 2 ods. 1 písm. d/ zákona č. 97/2013 Z.z.) a užívania, preto na založenie spoločenstva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 97/2013 Z.z. sa vyžaduje súhlas všetkých vlastníkov, ktorý však, podľa názoru súdu prvej inštancie, udelený nebol. Ohľadne 11. bodu uznesenia, ktorým sa hlasovalo o založení spoločenstva, súd prvej inštancie uviedol, že dané uznesenie síce bolo schválené jednoznačnou väčšinou prítomných podielnikov, avšak mal za to, že súhlas všetkých vlastníkov udelený nebol, pretože nebolo zrejmé, koľko členov zhromaždenia sa na hlasovaní zúčastnilo, koľkí hlasovali za, koľkí proti, príp. či sa niekto zdržal hlasovania, preto konštatoval jeho neplatnosť, keďže nebolo prijaté zákonom predpísaným spôsobom. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že súčasťou tohto bodu bolo aj rozhodnutie o schválení zmluvy o spoločenstve a stanov, pričom zmluva o spoločenstve ako aj stanov sa schvaľujú nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých členov. V danom prípade sa jedná o spoločnú nehnuteľnosť, ktorá je zapísaná na viacerých LV a na každom LV je podiel členov spoločenstva iný, preto súd prvej inštancie poukázal na § 15 ods. 2 zákona č. 97/2013 Z.z. a uviedol, že nebolo možné určiť pomer účasti členov spoločenstva na výkone práv a povinností a zároveň absentovala dohoda, prípadne rozhodnutie zhromaždenia na určení tohto pomeru, pričom, ak bol žalovaným určený pre každého vlastníka 1 hlas na každých 1 000 m², takéto rozhodnutie súd považoval za svojvoľné, nemajúce oporu v zákone, v dohode, či v rozhodnutí zhromaždenia, a preto uvedeným postupom žalovaný zasiahol nežiaducim spôsobom do práv tých členov spoločenstva, ktorých výmera nehnuteľnosti je menšia ako 1 000 m² a svojvoľne ich vylúčil z hlasovania tým, že im nepriznal žiaden hlas. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie bol toho názoru, že rozhodnutie o schválení zmluvy a stanov nebolo prijaté zákonom stanoveným spôsobom a z toho dôvodu je neplatné, a rovnako tieto dôvody platia aj pre voľbu členov orgánov spoločenstva, keď ani v tomto prípade nie je možné určiť, či sa hlasovania zúčastnil potrebný počet hlasov a či rozhodnutie bolo potrebným počtom hlasov odsúhlasené. Súd prvej inštancie ohľadne 8. bodu uznesenia konštatoval, že ani toto nebolo prijaté zákonom stanoveným spôsobom, nakoľko toto odsúhlasila v 11. bode notárskej zápisnice jednoznačná väčšina prítomných, pričom vôbec nie je zrejmé, aký počet táto väčšina predstavuje, aký počet hlasov bol za prijatie rozhodnutia v 8. bode, aký počet bol proti. Svoj zamietajúci výrok založil súd prvej inštancie na tom právnom názore, že pri voľbe členov mandátovej, návrhovej, volebnej komisie, overovateľov zápisnice a zapisovateľa nebol žiadny člen proti, t. j. nikto nebol prehlasovaný, teda ani žalobca, a preto žalobca na vyslovenie neplatnosti v tejto časti uznesenia nie je aktívne vecne legitimovaný. Ohľadne 1. a 3. bodu uznesenia, ktorým bol schválený program a zhromaždenie zobralo na vedomie správu o stave a hospodárení spoločenstva, súd prvej inštancie konštatoval, že tieto rozhodnutia nemajú vplyv na práva členov spoločenstva, a preto nevznikla potreba určenia neplatnosti týchto rozhodnutí. Záverom súd prvej inštancie s poukazom na uvedené určil body 4., 5., 6., 7., 8. uznesenia za neplatné a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie sporových strán rozsudkom z 31. októbra 2019 sp. zn. 3 Co 401/2018 (I.) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokovej zamietajúcej časti II. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil; (II.) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokovej vyhovujúcej časti I. zmenil tak, že žalobu o určenie neplatnosti uznesenia zhromaždenia Urbárskej spoločnosti, pozemkového spoločenstva Trenčianska Turná, konaného 12. januára 2014 v bodoch 4, 5., 6., 7. a 8. zamietal; (III.) žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 31 ods. 1, 5, 6, 9, 10, § 15 ods. 1, 2 zákona č. 97/2013 Z.z. uviedol, že prechodnými ustanoveniami je stanovená povinnosť spoločenstvu bez právnej subjektivity založenému podľa doterajších predpisov podať návrh na registráciu spoločenstva v registri pozemkových spoločenstiev, t. j. transformovať

(zmeniť) sa na spoločenstvo s právnou subjektivitou podľa tohto zákona. Preto odvolací konštatoval, že v danom prípade nešlo o zrušenie pozemkového spoločenstva bez právnej subjektivity (6. a 7. bod uznesenia), ale len o jeho premenu na pozemkové spoločenstvo s právnou subjektivitou, čo mal odvolací súd preukázané nielen z 5. bodu uznesenia zhromaždenia, ale aj z potvrdenia Okresného úradu Trenčín, Pozemkový a Lesný odbor zo 7. februára 2014, ktorý zapísal žalovaného do registra pozemkových spoločenstiev ako pozemkové spoločenstvo s právnou subjektivitou. Ohľadne bodov uznesenia prijatého na tomto zhromaždení, a to schválenie programu zhromaždenia, voľbu mandátovej komisie, návrhovej komisie, volebnej komisie, zapisovateľa a overovateľov zápisnice bol odvolací súd toho názoru, aj keď žalobca voči týmto bodom uznesenia vzniesol námietky, pri následnom hlasovaní o týchto bodoch uznesenia však nikto nebol proti, preto žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby o neplatnosť uznesenia v uvedených bodoch, nakoľko nebol prehlasovaný. Zároveň bol odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, toho názoru, že daným rozhodnutím nijakým spôsobom nebol žalobca ukrátený na svojich právach člena spoločenstva, nakoľko sa nejednalo o také rozhodnutie, ktoré by malo zásadný vplyv na jeho práva. Pokiaľ ide o správu o stave a hospodárení spoločenstva, ktorá bola zhromaždením vzatá na vedomie, odvolací súd uviedol, že zákon č. 97/2013 Z.z. neuvádza, že je potrebné o nej hlasovať, preto nevzhladol tiež potrebu o tomto bode hlasovať členmi spoločenstva a tak ani nemožno hovoriť o prehlasovaní člena spoločenstva. Ohľadne ostatých rozhodnutí zhromaždenia - zrušenie pozemkového spoločenstva bez právnej subjektivity, založenie pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou, schválenie zmluvy o pozemkovom spoločenstve a Stanov Urbárskej spoločnosti, Pozemkového spoločenstva Trenčianska Turná, zvolenie výboru spoločenstva, zvolenie dozornej rady a uloženie výboru povinnosť registrovať pozemkové spoločenstvo, skontrolovať stav majetku, založiť finančný a hospodársky plán pozemkového spoločenstva do marca 2014 a vyrovnáť záväzky voči podielnikom za roky 2005 až 2013, na rozdiel od súdu prvej inštancie, odvolací súd bol toho názoru, že tieto rozhodnutia boli riadne schválené zhromaždením v súlade so zákonom o pozemkových spoločenstvách, pretože vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že uvedené rozhodnutia boli prijaté nadpolovičnou väčšinou členov spoločenstva a odvolací súd bol toho názoru, že na prijatie týchto rozhodnutí postačovala nadpolovičná väčšina hlasov všetkých členov spoločenstva. Za nesprávne považoval odvolací súd tvrdenie súdu prvej inštancie, že na založenie spoločenstva a schválenie zmluvy o pozemkovom spoločenstve a stanov bol potrebný súhlas všetkých vlastníkov spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti podľa § 2 ods. 1 písm. d/ zákona č. 97/2013 Z.z. a v prvom rade zdôraznil, že v danom prípade sa nejedná o spoločne obhospodarovanú nehnuteľnosť, ale o spoločnú nehnuteľnosť v zmysle § 2 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona, čo vyplýva z listov vlastníctva a v danom prípade sa nejednalo o založenie spoločenstva v zmysle § 4 ods. 1 citovaného zákona, ale o transformáciu spoločenstva podľa § 31 zákona č. 97/2013 Z.z., na schválenie ktorej bola potrebná nadpolovičná väčšina členov spoločenstva. Záverom odvolací súd uviedol, pokiaľ ide o určenie hlasov, ktoré boli stanovené ako jeden hlas na 1 000 m² nehnuteľnosti, takýto počet bol podľa vyjadrenia žalovaného stanovený už v minulosti počas existencie pozemkového spoločenstva bez právnej subjektivity, a preto nepovažoval takýto výpočet za nesprávny a v rozpore so zákonom. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 225 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie s tým, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP) a zároveň napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Namietal, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nezákonný, zmätočný a nedostatočne odôvodnený, ako aj prekvapivý. Ako ďalej dovolateľ uviedol, odvolací súd nesprávne vyhodnotil absenciu aktívnej vecnej legitímácie dovolateľa na podanie tejto žaloby a zároveň nesprávne vyhodnotil platnosť ostatných rozhodnutí zhromaždenia, pretože tieto neboli podľa jeho názoru riadne schválené zhromaždením v súlade so zákonom o pozemkových spoločenstvách a odvolací súd taktiež pochybil aplikáciou ustanovení týkajúcich sa spoločnej nehnuteľnosti. Dovolateľ odklon v právnom posúdení jeho aktívnej vecnej legitímácie v spore videl od rozhodnutí dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 133/2009, 5 M Cdo 16/2010, 1 Cdo 44/2010 a 7 Cdo 42/2010 a zároveň ohľadne pochybenia odvolacieho súdu pri aplikácii ustanovení týkajúcich sa spoločnej nehnuteľnosti poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn.

III. ÚS 154/2010. V ďalšom dovolateľ podrobne rozobral skutkový stav veci a vyslovil polemiku o skutkových a právnych záveroch súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu. Z týchto dôvodov navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa vo svojom vyjadrení k dovolaniu stotožnil s právnym názorom súdov nižších inštancií o nedostatku aktívnej vecnej legitímácii žalobcu na podaní žaloby v niektorých bodoch žalobou napadnutého uznesenia schôdze, a to z dôvodu absencie jeho prehlasovania, a zároveň sa stotožnil aj s aplikáciou tých ustanovení zákona o pozemkových spoločnostiach, ktoré sa týkajú spoločnej nehnuteľnosti. Vzhľadom na uvedené navrhol dovolanie žalobcu odmietnuť, prípadne zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je prípustné a súčasne tiež dôvodné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolačný súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolačím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Žalobca vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietal nepredvídateľnosť a prekvapivosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

14. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkom odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

15. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

16. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 382 ustanovuje, že ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadřili.

17. Vyššie citované ustanovenie má predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty.

18. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadřovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie, nejavili ako významné.

19. Zo spisu vyplýva, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva o pozemkovom spoločenstve, ktorá bola predmetom schvaľovania, sa dotýka v nej uvedených nehnuteľností s cieľom ich spoločného obhospodarovania (§ 2 ods. 1 písm. d/ zákona č. 97/2013 Z.z.) a užívania, preto na založenie spoločenstva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 97/2013 Z.z. sa vyžaduje súhlas všetkých vlastníkov, ktorý však, podľa názoru súdu prvej inštancie, udelený nebol. Odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, bol toho názoru, že v danom prípade sa nejedná o spoločne obhospodarovanú nehnuteľnosť, ale o spoločnú nehnuteľnosť v zmysle § 2 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona, čo vyplýva z listov vlastníctva a v danom prípade sa nejednalo o založenie spoločenstva v zmysle § 4 ods. 1 citovaného zákona, ale o transformáciu spoločenstva podľa § 31 zákona č. 97/2013 Z.z., na schválenie ktorej bola potrebná nadpolovičná väčšina členov spoločenstva. Odvolací súd však neoboznámil strany so svojím odlišným právnym názorom a nedal im príležitosť sa k tomuto názoru vyjadřiť. Strany tak nevedeli, že

odvolací súd bude na vec nazerať inak a nemohli tomu prispôbiť svoje právne a skutkové námietky. Výzva odvolacieho súdu podľa § 382 CSP je potrebná vždy, keď odvolací súd dospeje k záveru, že nárok treba posúdiť podľa celkom iného právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia za súčasného splnenia podmienky, že toto iné zákonné ustanovenie je pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

20. Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 33/2011 konštatoval, že pokiaľ odvolací súd nevyzval účastníkov konania v zmysle § 213 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“; odo dňa účinnosti CSP § 382 CSP), aby sa vyjadrili k možnému použitiu toho ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité a je podľa názoru odvolacieho súdu pre rozhodnutie veci rozhodujúce, odňal účastníkovi konania možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ OSP.

21. Dovolací súd uzatvára, že odvolací súd bez doručenia výzvy stranám sporu, teda bez splnenia osobitného druhu tzv. manuálnej povinnosti založil svoje rozhodnutie na iných, nových právnych dôvodoch než súd prvej inštancie a takýmto nesprávnym postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a znemožneniu práva procesnej strany, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

22. Vzhľadom k zisteniu, že v konaní došlo k procesným vadám podľa § 420 písm. f/ CSP, ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu uznesením zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP). S prihliadnutím na dôvod zrušenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu sa najvyšší súd nezaoberal ďalšími, v dovolaní namietanými vadami.

23. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.